

РЕШЕНИЕ

№ 5

гр. София, 04.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 29.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **11764** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.203 и следващите от АПК вр. чл.1,ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Делото е образувано искова молба на В. Л. П. с ЕГН[ЕИК] от [населено място], чрез адв. Е. В., срещу Столична дирекция на вътрешните работи за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди , като к след разделянето на първоначално предявените съединени искове, предмет по делото, е иск в размер на 7 000 евро , за периода от 03.09.2020г. до 02.10.2020г., уточнена в о.с.з. от 12.04.2021 г., и за неимуществени вреди от задържането на ищеца в 05 РУ - СДВР -тъй като било налице фактическо задържане от полицейски орган, за което не била издадена заповед за задържане по чл.74, ал.1 ЗМВР, и като последица от това ищецът претендира душевни болки и страдания за исковия период, съответни на описаното по т.3 от исковата молба. Ищецът също така претендира, че всеки от трите пункта съставлява самостоятелно основание за ангажиране на отговорността на ответника - СДВР по чл.52 от ЗЗД., като на първата страница на исковата молба, наред с тази разпоредба се позовава и на чл.1 от ЗОДОВ.

Ищецът, представляван по делото от адв. В., в съдебно заседание, в ход по същество и в писмена защита на основание събраните по делото доказателства, претендира основателност на иска по делото. Твърди, че установените в рамките на съдебното дирене факти изцяло кореспондират с фактическата обстановка, подробно описана от ищеца в исковата му молба, било очевидно, че ищецът почтено и добросъвестно е

изложил обстоятелствата, на които основава претенцията си. Счита, че е налице поредица от незаконосъобразни действия на полицейските органи по отношение на ищеца, а именно: 1. неоснователно фактическо задържане при Археологическия музей в центъра на С. около 22.45 часа на 02.09.2020 г. в нарушение на чл. 72 ал.1 от ЗМВР, 2.съчетано с превишаване на пределите за използване на физическа сила и помощни средства /удари с ритници и палки, влачене по паважа и обездвижване с белезници/ - нарушение на чл. 85 ал.1 и чл. 86 ал.3 от ЗМВР, които претенции за нарушения и иск за вреди въз основа на тях, са отделени за разглеждане в друго съдебно производство. Претендира на трето място и неиздаване на задължителната в такива случаи - при задържане в полицейско управление, заповед за задържане по чл. 74 ал.1 от ЗМВР. Твърди, че поради тези действия и бездействия са нарушени права на ищеца по чл.3 и чл.5 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, нарушените права са прокламирани в чл.29 и чл.30 от Конституцията, като се позовава на прякото им действие.

Адв. В. също счита, че по фактите, свързани с пребиваването на ищеца в 05 РУ-СДВР не се спори, видно от Писма с изх. № 229000-14827/06.10.2020 г. и № 229000-11021/30.07.2021 г. на Началника му. Същият не оспорвал, че ищецът се е намирал в 05 РУ-СДВР между 03.00 и 03.30 часа на 03.09.2020 г., тъй като присъствието му там е било отразено в книгата за пропускателния режим, в която било отбелязано, че е „поканен“ от „ОДЧ-50“. Това се потвърждавало и от разпита на оперативния дежурен инсп. Б. К. Б. на 19.07.2021 г. Същият подробно пояснил какво точно се е случвало в 05 РУ-СДВР през нощта на 02 срещу 03.09-2020 г. и как точно е организирана работата. На оперативния дежурен не е била предоставена информацията по чл. 12 ал. 2 от Инструкцията, по отношение на ищеца като задържано лице. Ищецът не е бил уведомен за основанията за задържането му по реда на чл. 15 ал.1 от Инструкцията, като не му е била дадена възможност да упражни нито едно от правата си на задържано лице. Ищецът не е бил незабавно освободен, след като от всички материали по делото е ясно, че не е имало фактическо и правно основание за задържането му. В обобщение счита, че ищецът е бил лишен от всички свои права на „задържано лице“, предвидени във вътрешното и международното законодателство, вкл. ЕКЗПЧОС.

Счита, че са налице незаконосъобразни действия и бездействия на служители от 05 РУ-СДВР, които конкретно са били ангажирани с работата със задържани лица по време на протестите от 02.09.2020г. в [населено място], което било видно от „План - разстановка“ рег. № 229 22901 на Началник 05 РУ-СДВР от 01.09.2020 г., в който петимата отговорни служители на 05 РУ-СДВР били поименно посочени. На стр.2 от него се съдържала и неправомерна заповед: „при необходимост доведените лица да бъдат задържани“, тъй като лицата се задържат на посочените в закона основания, а не при необходимост. Освен това се предпоставял статута на реално задържани лица след като бъдат „доведени“. Очевидно било, че предварително е планирано заобикаляне на закона и нарушаване на правата на евентуално задържаните лица. Тъй като този план е изготвен в изпълнение на друг План-разстановка на СДВР от същата дата с рег. № 513р-72957, счита за очевидно, че отговорност в за всичко случило се на процесната дата носи именно ответникът СДВР, вкл. и за действията и бездействията на служители на 05 РУ- СДВР, за които той отговаря.

Що са касае до размера на иска, адв. В. претендира, че се касаело за изключителни обстоятелства. Ищецът претендира присъждането на разноски по списък - 10 лв. за

държавна такса и 1000 лв. за адвокатско възнаграждение. По размера на адвокатското възнаграждение, ответникът в ход по същество чрез юрк. В. направи възражение за прекомерност.

Ответникът- Столична дирекция на вътрешните работи, в отговор на исковата молба , в становища по делото и в ход по същество, оспори изцяло предявеният иск, като твърди в обобщение, че не се установяват предвидените в закона предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за вреди. Претендира, че за да се ангажира имуществената отговорност на СДВР по реда на чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е необходимо на първо място наличие на отменен по надлежния ред административен акт, а в случая такъв акт не съществувал, което било констатирано и в Определение от 26.10.2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 13 състав, по НАХД № 13407/2020 г., с което производството по делото - с предмет жалба срещу заповед за задържане - неуточнена като номер и дата на издаването, е прекратено, след като било установено, че такава заповед по отношение на ищеца не е издадена. Счита за недоказани са и твърденията от ищеца незаконосъобразни действия и бездействия на полицейски органи. По твърдението в исковата молба, че след задържането си ищецът е бил транспортиран в 05 РУ-СДВР, където е разговарял персонално с полицейски служители, които са го накарали да пише обяснения, и подписвал някакви документи, но не е получавал копия от тях, не твърди, че му е била издавана заповед за задържане, се позовава на писмо рег. № 229000-14827/06.10.2020 г. на началника на 05 РУ-СДВР. Съгласно писмото, от извършена справка в ИРПС, книгите за задържани лица и деловодните регистри в 05 РУ-СДВР, не са установени данни В. Л. П. да е задържан и да му е изготвена заповед за задържане на 02.09.2020 г. и на 03.09.2020 г., както и да е образувана преписка/досъдебно производство срещу него. От извършена проверка в книгата за пропускателния режим на пост в 05 РУ-СДВР, рег. № 229р-4586/20.02.2019 г. по описа на 05 РУ-СДВР, било установено, че В. Л. П. е вписан като поканен от ОДЧ-50 на 03.09.2020 г., за времето от 03:00 ч. до 03:30 ч. По това време дежурен е бил инспектор Б. К. Б., ПИ IV степен, в група „ОДЧ“ при 05 РУ-СДВР. Ответникът счита за безспорен факта, че на 03.09.2020 г. за времето от 03:00 ч. до 03:30 ч. В. Л. П. е бил на територията на 05 РУ-СДВР. Няма доказателства обаче, че същият е бил открит там принудително от полицейски служители с неустановена самоличност след като е бил фактически задържан и върху него е било упражнено насилие. Липсата на задържане е установена и от СРС, НО, 13 състав, който в своето Определение от 26.10.2020 г. за прекратяване на НАХД № 13407/2020 г. е отбелязал, че „от представените от МВР писмени доказателства се установява, че жалбоподателят не е бил задържан на посочената дата, а е посетил след покана съответното РПУ“.

Също ответникът в писмения отговор оспори представените към исковата молба от ищеца снимки - 5 бр., като негоден доказателствен материал за установяване на изложените от него факти. Преди всичко не ставало ясно кой е правил тези снимки. Единствено за снимка № 2 (според номерацията на ищеца) се твърдяло, че е забелязана „в един от новинарските сайтове“, не било установено и дали именно ищецът е заснет или някой друг, кой е авторът/авторите на снимките, кога са правени, къде, с какво —техническо средство, дали същите са автентични или обработени и т. н. , по които въпроси нямамо отговор в исковата молба.

Също ответникът твърди, че не е доказан и вторият елемент на отговорността по ЗОДОВ - наличието на претърпени неимуществени вреди, нямало доказателства, че физическите болки и страдания, са резултат от незаконосъобразни действия на полицейски органи на СДВР, а сочените от ищеца проблеми със съня, липса на апетит, лошо настроение, нежелание за работа, отчуждаване и т. н. било е възможно да са причинени и от други житейски или професионални проблеми, които нямат връзка с описаното в исковата молба. Счита, че същите трудно могат да бъдат доказани със свидетелски показания, тъй като ставало въпрос за вътрешни психични състояния, които обикновено не стават достояние на други лица.

Счита за неподкрепен с доказателства е и третият елемент на отговорността по ЗОДОВ, а именно причинно-следствената връзка между увреждането и твърдените незаконосъобразни действия и бездействия на ответника. Отговорността по реда на ЗОДОВ е за преките и непосредствени вреди, каквито в случая счита за недоказани.

При условията на евентуалност, ответникът намирам предявения иск за прекомерно завишен и несъответстващ на претендираните от ищеца вреди. Нарушен бил принципът на справедливост по чл. 52 от ЗЗД, а според съдебната практика понятието "справедливост" не е абстрактно, а предполага във всеки конкретен случай да се съобразят обективно настъпилите вреди.

В хода на устните състезания, от страна на ответника чрез юрк. В. се претендира и присъждането на разноски за юрисконсултско възнагрпаждение.

Прокурорът - представи заключение за частична основателност на иска - само за обичайните вреди, определени от съда по справедливост .

По фактите, съставляващи основания на исковата претенция, съдът приема следното:

Видно от исковата молба, като основания на конкретния иск се сочи следното:

Полицейските органи от 05 РУ - СДВР били длъжни да издадат заповед за задържане по чл.74, ал.1 ЗМВР, след като от обстоятелствата е било видно, че им се води с полицейски микробус лице, което е фактически задържано, явно малтретирано и обездвижено с белезници, били са задължени да изяснят с полицейските органи, осъществили самото задържане на място какви са фактическите данни, довели до задържането, като посочат релевантната хипотеза на чл.72, ал.1 ЗМВ, в противен случай е трябвало незабавно да освободят незаконно задържания, поради липса на основание или отпаднало основание. Ищецът претендира, че са нарушени правата му по чл.5 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧ), като е бил лишен от правото си на свободно придвижване, задържан без правно и фактическо основание и е лишен от правото си да обжалва незаконното задържане чрез неиздаване на заповед за задържане и неспазване на каквито и да било правила, предвидени в ЗМВР. Нарушените права изрично се прокламирали в текстове от Конституцията - членове 30 и 35, на чието пряко действие изрично се позовава.

Посочените оплаквания, в относимата пряко към предмета на делото част – поради отделянето на част от първоначално предявените искове, следва да се квалифицират като твърдение за нарушение на правото на ищеца по чл.5, параграф 4, във връзка с параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, който текст гласи:

"Право на свобода и сигурност (Изм. - ДВ, бр. 137 от 1998 г.)

Член 5

1.(...)

2. На всяко арестувано лице трябва незабавно да бъдат съобщени на разбираем за него език основанията за арестуването му и всички обвинения, които му се предявяват."

(...)

4. Всяко арестувано или лишено от свобода лице има право да обжалва законността на неговото задържане в съда, който е задължен в кратък срок да се произнесе; в случай, че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице.

5. Всяко лице, арестувано или лишено от свобода в нарушение на изискванията на този член, се ползва с осигурено от правните процедури право на обезщетение."

Освен изложеното в отговора на иска за обстоятелствата, които се признават от ответника, в писмено становище, постъпило на 18.08.2021г., същият признава, че лицето на снимките, представени на лист 20 и 24 от делото е ищецът, но не признава фактът, че на втората снимка ищецът се е качвал на полицейски микробус, както и, че именно с полицейски автомобил е бил доведен в 05 РУ - СДВР. Следва да се отбележи, че на тази снимка лицето е без белезници, а ищецът твърди, че бил закаран с белезници в районното управление. От свидетелските показания, обсъдени натам в мотивите на съда и видно от снимката се установява, че лицето на снимката е с превързани китки на ръцете, което логично отговаря на въпроса защо е без белезници в този момент.

Видно от писма от 23.06.2021г. и от 03.08.2021г., представени по делото от началника на 05 РУ - СДВР, ищецът е бил "поканен" в 05 РУ СДВР, понятието "поканен" беше засегнато при разпита на свидетеля по делото Б. К. Б.. В представения от началника на 05 РУ - СДВР План -Разстановка от 01.09.2020г., като членове на група за обработка са посочени общо 5 лица, но видно от отбелязаното за ищеца в книгата за пропускателния режим, в графите "от кого и кога" и "съдържание" са посочени следните данни: 03:00-03:30ч. и "ОДЧ - 50", а в последната графа - "За кого и срок" е записано "поканен".

По искането на адв. В. да бъдат посочени лицата, участвали в групата за обработка с цел разпита им като свидетели, са изискани всички доказателства, като няма данни за конкретно лице от групата за обработка, което е работило с ищеца, нито се представиха доказателства за документите, които е подписал или които би следвало да са съставени по отношение на лице в неговото положение, съгласно конкретните указания за действия от групата за обработка.

По делото в о.с.з. на 19.07.2021г. е разпитано лицето, изпълнявало функциите на ОДЧ на процесната дата - свидетелят Б. Б., който към момента на разпита вече не е служител на СДВР и съдът цени изложените от него данни като логични, непротворечиви, основани на заеманата от него длъжност и без каквато и да е заинтересованост.

Свидетелят Б. посочи, че е работил като оперативен дежурен офицер към 05 РПУ към 02.09. 2020 г. Тъй като било най-тежкото, си спомня дежурството от 08 часа

сутринта на 02.09.2020 г. до 08 часа сутринта на 03.09.2020 г. съгласно месечен график, когато бил проведен т.н. „национален протест“. На 02.09.2020 г. като оперативен дежурен имал информация за цялата столица, тъй като част от площад „Д.“, където се провеждал протеста, попадал в територията на отговорност на 05 РУ като част от район О.. Свидетелят посочи, че е имало създадена оперативна група за обработка в РУ с ръководител заместник началника на РУ Д. Д., тъй като началника беше в платен отпуск. Тази група се трябвало да обработва всички данни и материали, постъпили по повод протеста, включително и да работи със задържани лица, ако има такива. На 02.09.2020 г. имало лица, които са извършили противоправни действия по време на протеста, били задържани и докладвани в прокуратурата и взети съответните мерки. Това положение продължило през целия ден, като интензивността на протеста се повишавала. Към края на деня започнали да водят лица в районното управление, за които нямало данни, какво точно са извършили, къде точно са извършили, служителите от оперативната група за обработка преценили, че част от лицата няма да се задържат със заповеди за задържане, а се вписват като поканени в РУ. Свидетелят посочи, че такива лица са доведени в приемно помещение на 05 РУ - стая за прием на граждани. Лицата със „статут на поканени“ не са били вкарвани в арестното помещение или не са били вкарвани в „клетка“, в коридора имало стая за работа с граждани, и отпред в чакалнята.

Свидетелят Б. също заяви, че за част от лицата било вписано, че са поканени от оперативен дежурен, но не било така. Поканен означавало преценката на служител от групата за обработка, че за това лице не е докладвано да е извършило някакво противообществено деяние, обосноваващо издаването на заповед за задържане, преценката на комисията е била такава. След като на свидетеля беше предявено вписването в книгата за ищеца - В. Л. П., на 4 ред отдолу на горе, вписването ОДЧ 05, свидетелят посочи, че това вписване означава именно него и конкретно означавало оперативна дежурна част на 05 РУ, но той не е направил това вписване. Книгата се намирала на входа на РУ. Служителят, който е назначен на пост №01 на РУ отговарял за вписването в книгата за пропускателния режим. Според свидетеля Б., вписаните като поканени лица са доведени от екип на С. - специализирани полицейски сили, пеша не могат да бъдат докарани, тъй като отдавна е забранено служители да конвоират задържани лица. Докарани били със служебни автомобили от полицейски сили. Няма спомен екип на 05 РУ да е водил такива лица. С. също е част от СДВР, конкретно поясни пълното наименование на структурата - Специализирани полицейски сили за охрана на масови мероприятия и възстановяване на обществения ред. Те са водили хора в РУ, това им е била работата.

Свидетелят Б. беше категоричен, че в РУ не е имало лица, върху които да е упражнявано физическо насилие. Между докараните на процесните дати лица не е имало такива с външни белези от насилие, но е имало такива, които са заявявали, че искат спешна помощ, което е и направено, но с външни белези от насилие не е имало лица. Същевременно посочи, че стаята на оперативната дежурна част е отделена от останалите. В нея обаче имало видео-камери, които наблюдават целия първи етаж и се вижда абсолютно всичко. Ако влезе полицейски екип с лице, което има ясни белези от насилие, служителят на пост №1, т.е. на входа, щял да вдигне телефона и да докладва

на свидетеля като ОДЧ. За да избегне отговорност, този служител непременно щял да докладва на дежурния, в случая на свидетеля и най-малкото за да му се укаже помощ. Свидетелят заяви, че пряко и лично не е наблюдавал камерите през цялото време течали и други сигнали, свързани, не само с протеста, но и ежедневни сигнали за нарушаване на реда, за кражби, тъй като в района на 05 РУ освен район О., обхващал район П., К., Б., С. и още други общини. Чисто физически не е имал възможност през цялото време да следя на камерите какво се случва с гражданите, които са дошли да заявят своята воля. Също свидетелят заяви, че на камерите не можело да се види лице с "одрано лице" като подробности на възпроизвеждане.

На въпроса за процедурата след като са докарани лица от С. в РУ, свидетелят Б. посочи, че служителите на пост 1 и 1а звънели на него - ОДЧ, той се обаждал на групата за обработка, някой от групата започвал да работи с тези лица. Според свидетеля ако едно лице е задържано, то се вписвало в книга, която била при него - ОДЧ, но ако не е задържано, нямал представа какво точно се изготвя, тъй като тези, които не са били задържани, не са идвали при него. Свидетелят също не можа да посочи данни за това кое лице е взело решение да бъде пуснато съответното лице да си тръгне, не е получавал конкретно разпореждане и не може да твърди, че такова е издавано. Свидетелят Б. посочи, че на въпросната дата му е докладвано лице, което имало нужда от спешна медицинска помощ в тъмната част на деня, била извикана линейка, но това не е бил единственият случай. Всеки, който се оплачел, той викал спешна помощ.

По делото е са изслушани свидетелските показания на съпругата на жалбоподателя В. П., която е направила и снимките на стр. 21 и 22 от делото с телефона. След като се прибрала в къщи към 20:30ч. от протеста, а съпругът и останал с колеги, към 21:30 след обаждания от роднини, пуснала телевизора и оттам разбрала, че ситуацията на протеста е ескалирала, започнала да звъни на съпруга си, но той не вдигал. Към 22 ч. вдигнал човек, който заявил, че е полицаи и намерил телефона му., поканена била да го вземе. Свидетелката описва ситуацията на площада, намерила съпруга си с белезници и кървящ. Според нея към 01ч. започнали да качват задържаните, сред които и съпругът ѝ - в бус. Ищецът бил в къщи към 04:00ч., Емоционално не е бил на себе си, било ужасно, бил стресиран, никога не бил третиран така. Не можел да спи, ставал посред нощ, притеснявал се от снимките, които са по медиите и му съсипват репутацията му, бил сериозен човек, общителен е, но се затворил, също се притеснявал много как дъщеря му ще възприеме ситуацията, като свидетелката заяви, че е дъщеря на полицаи. Също според свидетелката ищецът постоянно получавал паник-атаки, почвал да се дави, да иска да повръща при малко по-голямо напрежение, за несвършена задача или незапомнен ангажимент, не можел да помни и да се съсредоточава. Ищецът не е потърсил специализирана помощ, защото се затворил в себе си, не е приемал никакви медикаменти, не е искал да разказва за случая. Свидетелката не била уведомена къде - в кое районно управление е отведен съпругът и, впоследствие научила от него. Заради снимки в медиите ищецът следвало да дава обяснения, че не е виновен и не е направил нищо, роднини и познати се опитвали да говорят с него, да осъждат

въобще дали е трябвало да бъде там. Преди процесната дата, свидетелката П. описа съпруга си като много общителен човек, отговорен, с авторитет във фирмата, в която работел като уеб-програмист, отговарял за два от сайтовете на „Факти БГ“. След случая състоянието му много рязко се променило. Конкретно за полицейското управление ищецът споделил със свидетелката, че са го питали, подписал е нещо като предупреждение, че няма да нарушава обществения ред, държали се като на конвейер с него. Не са го изслушали и не са му обърнали достатъчно внимание – „прочети това и подпиши, без да питат ти защо си там, какво правиш“, извършвали са много бързо и формални процедури с него, без обяснение, без нищо. Престоят му е бил в полицейското управление от половин час до 45 минути, през което време са извършвани само някакви формални процедури.

По делото е разпитан и свидетелят Б. М., който познавал ищеца от студентските години - от Икономическия университет, не е участвал на самия протест. Свидателят е братовчед на съпругата на ищеца, на него тя се обадила да я придружи когато отново се върнала на протеста, понеже живеел наблизо до мястото на протеста. След като намерили телефона на ищеца, видели къде е задържан - малко срещу „Ц.“ – сградата на Министерски съвет, били наредени до стената в седнало положение. Свидателят М. потърсил ищеца още на другия ден, виждали се няколко пъти. Свидателят видял ищеца, че е с белезници, подробно за полицейските процедури не му споделил. Видял го как се качва в буса, в момента на самото качване, понеже имал нараняване на ръцете му отключили белезниците, после казали, че за да го превържат. Сутринта на 03.09.2020 г. разбрал от съпругата на ищеца, че той е бил в 05 РПУ. В процес от няколко дни или седмици според свидетеля ищецът не бил добре - разстроен, непрекъснато замислен, намръщен, на въпроси не споделял за състоянието си, нормалното му състояние определя като ведър, общителен, а тогава бил намръщен, необщителен, което състояние продължило 2-3 седмици. Според свидетеля от снимките в публичното пространство ищецът бил разпознат, негови познати се опитвали да научат някаква клюка.

По делото е изслушано и заключение на вещо лице по съдебно-техническа експертиза, представено в писмен вид на л. 149 от делото, като вещото лице е дало следните отговори:

1) На въпроса дали е автентична снимката от страница 20 от делото, публично достъпна на Интернет адрес <https://m5.netinfo.bg/media/images/44119/44119117/r-orig-orig-protest-2-septemvri-vecherta.jpg>, вещото лице е отговорило, че не можело да установи автентичността на дигитална снимка, най-малкото при липсата на еталон с който тя да бъде сравнена и за този еталон да е сигурна автентичността.

2) На въпроса с какво техническо средство е направена снимката, публично достъпна в Интернет, на същия адрес, вещото лице е посочило фотоапарат С. Е. 5D М. IV, по данни в самия дигитален файл. Също е посочило, че снимката е направена на 02.09.2020г. по данни в самия дигитален файл, а на въпрос от кое лице, след предоставен данни от медията, публикувала снимката, вещото лице е посочило Г. Д. Д. - фоторепортер и редактор.

3) На въпроса има ли данни за манипулиране на снимката, публично достъпна

в Интернет, на посочения адрес, вещото лице е отговорило, че не може да установи безспорно дали цифровото изображение е било манипулирано. Манипулации в цифрови изображения се установявали изключително трудно и надеждността е винаги спорна.

4) На въпроса съответства ли снимката от страница 20 от делото, на снимката, която е публично достъпна в Интернет, на същия електронен адрес, според вещото лице, при визуалното сравнение, чисто субективно, смята, че снимката на страница 20 от делото, е идентична със снимката от процесния U. адрес.

Съдът изрично указва на ответника, че твърденията му, че ищецът не е бил принудително доведен в 05 РУ – СДВР представляват косвено оспорване на вписването на ищеца в книгата за пропускателния режим, за което вписване е относимо единствено основанието по чл.11, ал.6, т.1 от приложимата Инструкция.

По делото не се представиха обаче доказателства, които да опровергават така направеното вписване в книгата за задържани лица. Ответникът Във връзка с постановеното по делото от съда определение от 04.10.2021 г. по делото, в което съдът е указал доказателствената тежест и подлежащите т.на установяване факти, предвид исканията и изявленията на страните в хода на производството, ответникът чрез юрк. П. представи становище, в което изразява несъгласие, че изявлението - писмо от 30.07.2021 г. на началника на 05 РУ-СДВР, че за ищеца не е установена евентуална съпричастност към извършено престъпление от общ характер *или грубо нарушаване на обществения ред*. Счита, че данните за вписването на ищеца в книгата на пропускателния режим, които се извеждат от изявлението на началникът на 05 РУ- СДВР не съответстват на предвиденото правно основание по чл.11, ал.6 от Инструкция №81213- 78 /2015 г. Съгласно чл. 20 от Инструкция № 81213-1415/2015 г. граждани се пропускат в обектите на МВР след издаване на еднократен пропуск и табелка "ПОСЕТИТЕЛ", вписване в книга за пропускателния режим и с придружител при влизане и излизане. Тоест в книгата за пропускателния режим се вписват граждани, които не са задържани или не е необходимо по отношение на тях да има постановено „принудително довеждане“ във връзка с наказателно производство. Също така това вписване не означавало само, че е относимо единствено за обстоятелството по чл. по чл.11, ал.6 от Инструкция №81213-78 /2015 г.. Ищецът е престоял в 05 РУ-СДВР само 30 /тридесет / минути и за този си престой ищецът не е доказал, че е бил задържан. По тези съображения счита, че не е налице нарушение на чл.5 от Конвенцията. Същевременно не се оспорва направеното вписване за ищеца в книгата за пропускателния режим. Счита обаче че, че това вписване не е относимо към посоченото от съда в определението правно основание - чл.11, ал.6 от Инструкция №81213-78 /2015 г.

Съдът с определение по делото в хода на производството - от 04.10.201г., с оглед противоречията в твърденията на страните и въз основа на фактите произтичащите задължения за ответника като еманация на Държавата, е дал конкретни указания. така съдът в определението е посочил, че що се касае до заявените основания от ищеца, за нарушение на правата му по

Конвенцията, още с исковата молба, то ответникът, като еманация на Държавата, има конкретни задължения по Конвенцията, изведени в Съдебната практика на Съда по правата на човека, а именно:

1. Задължението за разследване, така например Решение от 16 април 2013 г., ЕСПЧ - дело Д. Ш. срещу България, жалба № 17253/07)

"46. Задължението на Високодоговарящите страни по член 1 от Конвенцията да осигурят за всички намиращи се под тяхната юрисдикция лица дефинираните в Конвенцията права и свободи във връзка с член 3, изисква от държавите да предприемат мерки, насочени към гарантиране, че намиращите се под тяхната юрисдикция няма да бъдат подлагани на посегателства, включително и посегателства от страна на частни лица (вж. измежду други източници Ш. срещу Х., № 40116/02, § 52, 31 май 2007 г.).

47. Когато едно физическо лице заведе основателен иск за посегателство, включително такова от страна на частни лица, член 3 от Конвенцията поражда процесуалното задължение да бъде проведено независимо официално разследване. Разследването трябва да е в състояние да доведе до установяване на самоличността на виновните лица с цел те да бъдат наказани (вж. Б. К., цитирано по-горе, § 78 и други позовавания).

48. Обхватът на това задължение на държавата покрива средствата, а не резултатите; властите трябва да предприемат всички разумни мерки, с които разполагат, за да осигурят доказателства относно инцидента (...). В този контекст изискването за бързина и разумна експедитивност се подразбира. Толерирането от страна на властите на такива деяния неизбежно подрива доверието на обществото в принципа на законността и на правовата държава (...).

2. Във връзка с оплакването по член 5, § 2 от Конвенцията, че жалбоподателят не е бил информиран незабавно за причините за ареста му, Решение от 26 октомври 2006 г., пето отделение на ЕСПЧ - Д. срещу България, Жалба № 56796/004:

"67. Съдът подчертава, че член 5, § 2 от Конвенцията съдържа елементарната предпазна клауза, че всяко арестувано лице трябва да знае защо е лишено от свобода си. Тази разпоредба е неотделима част от схемата за защита, предоставена от член 5: по силата на § 2 на всяко арестувано лице трябва да се каже на прост, нетехнически, разбираем за него език, съществените правни и фактически основания за неговия арест, така че да може, ако намери за уместно, да се обърне към съд, за да оспори неговата законосъобразност в съответствие с § 4. Докато тази информация трябва да се предаде "незабавно", не е необходимо тя е разкрита изцяло от арестуващия служител в самия момент на арестуването. Дали съдържанието и незабавността на определена информация са достатъчни се оценява за всеки отделен случай съобразно неговите специфични характеристики (...)

3. Във връзка с оплакването, че не е издадена заповед за задържане, следва да се посочи и решение от 13 юни 2002 г., първо отделение на ЕСПЧ - А. срещу България

"154. Съдът напомня, че съдържащите се в член 5, алинея 1 от Конвенцията изрази "законен" и "в съответствие с процедури, предвидени от закона" препращат преди всичко към националното законодателство и налагат задължение за спазване на неговите материални и процесуални правила. Те изискват освен това всяко лишаване от свобода да съответства на целта на член 5, а именно защита на лицата от произвол. Освен това Съдът трябва да се увери дали самото вътрешно право съответства на Конвенцията, включително на изрично или имплицитно

съдържащите се в нея общи принципи (...).

Нерегистрираното задържане на дадено лице е пълно отрицание на съдържащите се в член 5 от Конвенцията жизненоважни гаранции и представлява едно от най-тежките нарушения на тази разпоредба. Липсата на протоколно отразяване на такива обстоятелства, като датата, времето и мястото на задържане, името на задържаното лице, основанията за неговото задържане и името на лицето, осъществяващо ареста, следва да се счита за несъвместима с изискванията за законност и със самата цел на член 5 от Конвенцията (...).

155. В настоящия случай не се оспорва, че за задържането на г-н З. не е била издадена писмена заповед, предвидена в член 35 от Закона за националната полиция. Противно на становището на Правителството, тази разпоредба не може с основание да се тълкува като допускаща лишаване от свобода без законосъобразна заповед когато има съмнения относно самоличността на задържаното лице: такова тълкуване противоречи на елементарните гаранции на член 5 от Конвенцията, доколкото би означавало бланкетно разрешаване на нерегистриране задържания. Освен това, в настоящия случай полицията е идентифицирала г-н З. още при арестуването му.

(...)

157. Липсата на писмена заповед и правилно отразяване на задържането на г-н З. е достатъчно за Съда да установи, че неговото лишаване от свобода за няколко часа на 29 януари 1996 е било в нарушение на вътрешното законодателство и противоречие с заложените в член 5 от Конвенцията изисквания за правилното регистриране на задържанията."

Ето защо е налице нарушение на член 5, алинея 1 от Конвенцията."

Съдът изрично е посочил в цитираното определение по делото, че от страна на ответника е следвало да бъде направено пълно вътрешно разследване и установяване на всички обстоятелства, на които се основават действията на полицейските органи спрямо ищеца, като представи доказателствата по делото, съобразно предмета му. Също съдът е посочил, че задължението на държавата за разследване по повдигнатите от ищеца въпроси, към момента на предявяването на иска по делото, същият не е разполагал с каквито и да е документи, обосноваващи задържането му, поради което на основание чл.147 ГПК, вр. чЧл.204, ал.5 АПК, има право да сочи нови доказателства.

По повод тези указания по доказателствата, от ответника не са представени доказателства. Остана неустановено по делото, спрямо ищеца каква точно процедура е проведена, какви документи е подписал, кое точно лице е осъществило преценката спрямо него, довела до освобождаването му.

Съдът изцяло отхвърля оспорванията на ответника за друг правен смисъл и съдържание на разпоредбите на Инструкция № 8121з-1415/2015 г., довели до вписването на ищеца в Книгата за пропускателния режим, различни от изложените в цитираното по-горе негово определение от 04.10.2021г. Съобразно предвидените в инструкцията формални основания, следва да бъде ценено въпросното вписване, доколкото ответникът не представи друго нормативно основание, обосноваващо различен от извода за вписването на ищеца като задържано по реда на тази инструкция лице.

От всички обстоятелства съдът заключава, на първо място, че действително

по отношение на ищеца, е било упражнено полицейско правомощие, довело до ограничаване на свободата му с белезници, които впоследствие са били свалени, а китките на ръцете му са били превързани, което обяснява качването му в бус на полицейските сили без белезници, но видимо с превръзки на китките, особено отчетливо на лявата ръка, и в полицейски автомобил за транспортирането му в 05 РУ – СДВР. Обстоятелството, че ищецът е бил без белезници в този момент и така вероятно е откаран в районното управление, не води до извод, че спрямо същия не е упражнено полицейско правомощие и принудително не е отведен в районното управление, както се поддържа от ответника.

Посоченото фактическо положение изключва каквато и да е вероятност ищецът сам, по собствена воля, избор или преценка, да е отишъл в 05 РУ – СДВР в ранните часове на 03.09.2021г. Установеният по фактите начин на отвеждането на ищеца в районното управление, съдът намира, че е принудителен, тъй като е осъществен от полицейски орган и по начин, който не оставя съмнение, че се касае за задържано лице от полицейски орган.

Съдът отчита също, че при горните факти, вписването на ищеца като „поканен“ в полицейската документация, не съответства на установените факти по делото за приложено спрямо него полицейско правомощие, довело до принудителното му отвеждане в 05 РУ – СДВР на процесната дата. Въобще понятието "поканен" за лице в подобно положение, не съставлява предвидено в закона положение на лице, адресат на упражнено полицейско правомощие. Едно лице е допустимо да бъде призовано по съответния процесуален ред да се яви в полицейско управление за установяване на правно значими факти по даден случай и на основание, предвидено в ЗМВР, но не и "поканено". В случая, чрез посочената неоснована на закона квалификация на качеството на ищеца, е избегнато посочването на качеството му на задържано лице чрез принудителното му довеждане в районното управление лице. За ищеца няма данни да е доведен на процесната дата на основания по НПК, а видно от изявлението на началника на 05 РУ-СДВР, вероятната причина ищецът да напусне районното управление е, че за същия не е установена евентуална съпричастност към извършено престъпление от общ характер или грубо нарушаване на обществения ред - в писмото то от 30.07.2021г. на началника на 05 РУ – СДВР. Тези данни за вписването на ищеца в книгата за пропускателния режим на 05 РУ СДВР съответстват на предвиденото правно основание по чл.11, ал. 6, т.1 от Инструкция № 8121з-78 от 24 януари 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в министерството на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, Обн. ДВ. бр.9 от 3 февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 6 октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.30 от 15 април 2016г., изм. ДВ. бр.101 от 7 декември 2018г.

Съгласно чл.11, ал.6, т.1 от Инструкцията:

"(б) Заповед за задържане не се издава на лица, за които е постановено принудително довеждане или са задържани по реда на Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), като:

1. лица, за които е постановено принудително довеждане, се записват в книгата за пропускателния режим, като се отбелязват номерът и датата на постановлението, с което е разпоредено принудителното довеждане, органът, който го е постановил, кой служител ще работи с лицето, както и точният час на влизане и напускане на лицето на структурата на МВР; същите се настаняват в помещения, различни от помещенията за задържане, и им се осигурява непрекъснат контрол и наблюдение;"

Съгласно чл.4 от същата Инstrukция "Задържани лица" по смисъла на тази инструкция са тези, на които е ограничено правото на свободно придвижване при условията и по реда на ЗМВР."

Няма други относими по инструкцията или друг приложим акт правни основания, въз основа на които да се преценява вписването на ищеца в книгата за пропускателния режим на 05 РУ - СДВР. Следователно, по смисъла на цитираните разпоредби на Инstrukцията, вписването в книгата за пропускателния режим се основава единствено на качеството на ищеца на принудително доведено лице.

Дори и да се приеме, че действията на полицейските органи на площад Д. на 03/03.09.2020г. са извършени при условията на неотложност, издавани са устни полицейски разпореждания, продиктувани от ескалацията на напрежението и нарушения на обществения ред, то впоследствие след като ищецът е бил отведен от полицейски органи в 05 РУ, е следвало да му бъде представено правното и фактическо основание за да се намира там. Такова бездействие противоречи на установените принципи за дейността на МВР по чл.3 (ал.1) т.1-2 ЗМВР, а именно: 1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна; 2. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство. Според обстоятелствата по делото – протест на 02/03.09.2020г., по отношение на участник в такъв протест, какъвто е бил ищецът, е възможно да бъдат приложени предвидени основания за задържане по чл.72, ал.1 ЗМВР, но съгласно ал. 7 на същата разпоредба: „Полицейските органи са длъжни незабавно да освободят лицето, ако основанието за задържането е отпаднало“.

От данните по делото е видно, че по отношение на ищеца е приложено именно предвиденото по чл.72, ал.7 ЗМВР, поради което след проведена процедура с него от неустановен по делото служител на 05 РУ – СДВР, подписването на съответни документи, същият е освободен. В случая съдът кредитира изцяло свидетелските показания на Б., за приложената процедура спрямо доведени лица от С.. Приема, че доведено в 05 РУ лице от полицейски сили при обстоятелствата на 03.09.2020г., не би могло само без съответната преценка на длъжностно лице от районното управление и съответните вписвания в книгата за пропускателния режим, водена на пост № 1, да напусне сградата на управлението.

По отношение на ищеца е извършена преценката по чл.72, ал.7 ЗМВР в кратко време след задържането му, довела до освобождаването му – правото му да напусне сградата на районното управление. От показанията на свидетелят Б., които намира за логични и в съответствие с предвидените

правила в Инструкцията по чл.72, ал. 9 ЗМВР, съдът намира, че без преценка от компетентен полицейски орган, доведено задържано лице от полицейските сили, не би могло да напусне само сградата на районното управление. В казуса по делото съдът приема, че действително по отношение на ищеца е проведена определената вътрешна процедура за работа с доведени от протеста лица, също по данните от свидетеля Б., в това число съдът приема за достоверни твърденията на ищеца, че е запознаван и подписвал документи, част от такава процедура, довела до освобождаването му, макар и тези документи да не се представиха по делото.

Приложението на чл.72, ал.7 ЗМВР спрямо ищеца, което съдът приема за безспорно установено по делото, обаче не означава, че съответният полицейски орган, който е поел случая на ищеца, не е следвало да представи на ищеца правните и фактическите основания да бъде доведен в полицейското управление от полицейските органи, надлежно да документира тези основания и то в писмен вид, т.е. да бъде изпълнено предвиденото по чл.74, ал.1 ЗМВР – на задържаните по чл.72, ал.1 лица се издава писмена заповед за задържане. Това следва и от обстоятелството, че законодателят е предвидил незабавното освобождаване именно на задържано лице, т.е. преди това трябва да са ясни основанията – правни и фактически за задържането му.

Доколкото също, видно от показанията на свидетеля Б., е било възможно да са доведени лица от протеста, по отношение на които не са съществували основания за задържане по чл.72, ал.1 ЗМВР, то това съставлява отново правна преценка, последваща задържането им и довеждането им в районното управление, поради което не се изключва издаването на писмената заповед по чл.74, ал.1 ЗМВР.

Също, съгласно чл.74, ал.1 ЗМВР, за задържането по чл.72, ал.1 от същия закон, следва да бъде издадена писмена заповед, а съгласно чл.72, ал. 5, от момента на задържането лицето има право на защитник, съгласно ал.6 от същата разпоредба, за задържането съответният орган е длъжен незабавно да уведоми лице, посочено от задържания. Не е спорно по делото, че няма издадена заповед по чл.74, ал.1 ЗМВР по отношение на ищеца, както и, че е уведомявано посочено от него лице по реда на ал.6 от същата разпоредба, нито има данни за спазването на другите права по отношение на ищеца.

В заключение съдът намира, че ищецът е имал качеството на задържано лице при довеждането му в 05 РУ на 03.09.2021г., но на същия не са представени нито фактически нито правни основания за задържането му, макар по отношение на същия е извършена преценката по чл.72, ал.7 ЗМВР без издаването на заповед за задържането му. Съдът изключва извод, че е имал друго качество, доколкото от данните се установява, че същият е воден от полицейски органи с белезници, а впоследствие принудително докаран в районното управление.

Въз основа на всичко изложено, съдът намира, че исковата претенция е доказана на претедираното основание – допуснатото нарушение на правата на ищеца по чл.5, параграф 2 във връзка с параграф 2 от Конвенцията, поради следното:

Ищецът се позовава на чл. 5, § 4 от Конвенцията, който гласи следното:

"Всеки арестуван или лишен от свобода има право да обжалва законосъобразността на своето задържане в съда, който е задължен в кратък срок да се произнесе; в случай че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице."

Релевантната част на член 5 на Конвенцията гласи:

"1. Всеки има право на свобода и сигурност. Никой не може да бъде лишен от свобода, освен в следните случаи и по реда, предвидени от закона:...

(с) законосъобразен арест или лишаване от свобода, с цел да се осигури явяване пред компетентния съгласно закона орган по обосновано подозрение за извършено престъпление, или когато задържането обосновано може да се смята за необходимо, за да се попречи на лицето да извърши престъпление или да се укрие, след като е извършило престъпление;...

2. На всеки арестуван трябва незабавно да бъдат съобщени на разбираем за него език основанията за арестуването му и всички обвинения, които му се предявяват.

4. Всеки арестуван или лишен от свобода има право да обжалва законосъобразността на своето задържане в съда, който е задължен в кратък срок да се произнесе; в случай че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице."

Според Съдът по правата на човека:

"Съдът подчертава, че член 5, § 2 от Конвенцията съдържа елементарната предпазна клауза, че всяко арестувано лице трябва да знае защо е лишено от свобода си. Тази разпоредба е неотделима част от схемата за защита, предоставена от член 5: по силата на § 2 на всяко арестувано лице трябва да се каже на прост, нетехнически, разбираем за него език, съществените правни и фактически основания за неговия арест, така че да може, ако намери за уместно, да се обърне към съд, за да оспори неговата законосъобразност в съответствие с § 4. Докато тази информация трябва да се предаде "незабавно", не е необходимо тя е разкрита изцяло от арестуващия служител в самия момент на арестуването. Дали съдържанието и незабавността на определена информация са достатъчни се оценява за всеки отделен случай съобразно неговите специфични характеристики" – така пар. 67 от решение от 26 октомври 2006 г., ЕСПЧ, Д. срещу България.

Посоченото право на ищеца член 5, § 2 от Конвенцията е нарушено в казуса по делото, като следва да се посочи, че конвенцията въвежда изискване само "за запознаване на разбираем език за основанията на задържането и непосредствено след задържането, без да въвежда изискване за писмена заповед, както чл.74, ал.1 ЗМВР, което изискване по националното право е по-висока степен на защита на гарантираното право по Конвенцията.

В случая правото на ищеца по член 5, § 2 от Конвенцията не е спазено, не само според изискванията на националното право, но и според изискванията

на конвенцията - за съобщаване на разбираем език на основанията за задържане. Като пряка последица нарушаването на правото по член 5, § 2 от Конвенцията е довело и до нарушаването на § 4. от същата разпоредба, тъй като ищецът не е могъл да оспори ефективно законосъобразността на задържането му и така да докаже, че не е извършил нищо нередно и всяко съмнение за извършено от него нарушаване на установения ред, до каквато асоциация може да доведе публичността на задържането му, не само от снимката на лист 20 от делото, но и то многото присъстващи лица на протеста, които са възприели случващото се, но и публичното отразяване от обществени медии, в това число на живо по телевизията на случващото се, за което била информирана свидетелката П. от свои познати.

Тези вреди съдът приема не само за житейска последица от поставянето на ищеца в ситуацията на задържано лице без да му бъде съобщено фактическо и правно основание, но и от свидетелските показания и данните за социалния статус на ищеца и душевното му състояние след събитията и преживяното от него на 0/03 .09.2021г. Също съдът съобрази, че ищецът е имал качеството на задържано лице в публичното пространство, поради което възможността да оспори задържането си е била от изключително морално значение за него.

Съдът на основание задължението си да прецени всички обстоятелства, по реда на чл.5, пар.4 от Конвенцията, съобрази приетото от Европейския съд по правата на човека в Решение от 07 юли 2020г., дело Д. Д. и други срещу България, жалба № 30044/10, конкретно параграфи 68- 70 от него :

„68. Съдът припомня, че съгласно чл. 5, § 4 от Конвенцията, всяко арестувано или задържано лице има право да поиска от съдията да прецени дали се спазват процедурните и материалните изисквания, необходими за "законосъобразността" по смисъла на чл. 5, § 1 от Конвенцията, на мярката лишаване от свобода (...). Колкото до същността на средството за защита, предвидено в чл. 5, § 4, компетентният съд трябва да провери едновременно спазването на процедурните правила на националното законодателство, и наличието на основателно съмнение, мотивирани ареста, както и законността на преследваната от него цел, а след това и на тази на задържането (...).

*69. (...) законосъобразността и необходимостта от налагането на мярка за неотклонение и задържането под стража на заинтересованото лице са потвърдени четири пъти от съдилищата, които постановяват общо осем решения по този въпрос (...). Наличието на подобни подозрения е условие *sine qua non* за законосъобразността на продължаването на задържането (...). Съдът вече е установил в рамките на други подобни дела срещу България, че липсата на мотиви в това отношение води до ограничаване обхвата на осъществявания от съдилищата контрол върху законността на мерките за предварително задържане и намаляването на ефективността на средствата за защита на задържаните лица съгласно чл. 5, § 4 от Конвенцията (...). Съдът не вижда причина да стига до*

различно заключение в конкретния случай.

70. Тези аргументи са достатъчни за Съда, за да заключи, че е налице нарушение на чл. 5, § 4 от Конвенцията в тази ѝ част."

На основание всичко изложено, съдът като намира, че е допуснато нарушаването на правата на ищеца по чл. 5, пар.2 и 4 от Конвенцията, без да засяга законността на задържането по пар.1 от Конвенцията, за установяването на което съществува отделен ред, но същото поради неуведомяването на ищеца за основанията за задържането му, не е могъл да реализира. Обосновано и доказано по делото е претендираното от страна на ищеца, че не е бил уведомен за основанието за задържането му по реда на чл. 15 ал.1 от Инструкцията, като не му е била дадена възможност да упражни нито едно от правата си на задържано лице.

Следва да се посочи, че в определенията си по делото, в това число от 04.10.2020г., съдът е приел допустимост на исковата претенция на основание чл.204, ал.4 АПК, доколкото бездействието за съобщаването на разбираем език на основанията за задържането на ищеца, е без съмнение фактическо бездействие. Също така, присъждането на обезщетение за нарушаването на чл.5, параграф 4 във връзка с параграф 2 от конвенцията и по справедливост, както изисква параграф 5 от ъщата разпоредба, е изцяло в съответствие с отговорността на държавата за вреди от административна дейност, каквато е дейността на полицейските органи в процесния случай, предвидена по чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и разглеждането на иска в производство по чл.203 и следващите от АПК. На изискването за присъждане на обезщетение по справедливост по чл.5, пар.5 от конвенцията, съответства предвиденото по чл.4 ЗОДОВ правило за пълна обезвреда на всички вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразните действие/бездействие или акт, от който се претендират вредите. Също чл.52 ЗЗД, на който се позовават ответникът и прокурорът, изискват присъждането на неимуществените вреди по справедливост.

По размера на претендираното обезщетение и преценката му по справедливост

От страна на ищеца – чрез адв. Васимлев, се претендира изключителност на ситуацията. Съдът приема, че описаните в исковата молба негативни душевни преживявания на ищеца, потвърдени от свидетелите П. и М., които са и логични, са освен доказани житейски, съставляват и пряка последица от ситуацията, в която е бил поставен ищеца на 02/03.09.2020г., като предвид целта на протеста, съдът изключва каквото и да е въпрос за причината, поради която ищецът се е намирал на мястото на протеста и трябвало ли е да се намира там, като основание за негово поведение, довело до вредите.

Съдът като съобрази социалният статус на ищеца и публичността на случая, намира, че Съдът счита, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, за които установяването на нарушение от страна на органи на ответника не представлява достатъчно обезщетение, макар да отчита, че ще има значително морално удовлетворение за него. Произнасяйки се по

справедливост, както се изисква по силата на член 5, пар.5 от Конвенцията и чл.52 от Закона за задълженията и договорите и практиката на ЕСПЧ в подобни случаи, настоящият състав на съда намира, че ще бъде справедливо да присъди на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 2 000 лева, доколкото обезщетение в размер на 7 000 евро счита за прекомерно. Все пак, ищецът се е намирал на националния протест на 2/03.09.2020г. за да защитава обществено значими ценности, поради което моралното удовлетворение от осъждането на ответника за допуснатото нарушение на правата му, следва да има превес.

Също така, съдът съобрази, че първоначално ищецът е предявил три обективно съединени иска за случилото се с него по време на националния протест на 02/03.09.2020г., като по настоящото дело е предмет само третото основание за вреди, а останалите основания са отделени за разглеждането им в друго производство.

На следващо място съдът съобрази, че ищецът се е справил без специализирана медицинска помощ, като сам е преодолял състоянието, в което е изпаднал по данните то неговата съпруга. По данните на свидетеля М., състоянието, което по неговите думи не е било нормално за ищеца, е продължило около две-три седмици.

Претенцията за присъждането на законната лихва от датата на исковата молба - 02.12.2020г. следва да бъде уважена, доколкото съгласно т.4 от Тълкувателно решение № 3 /2004г. на ВКС, давността, съответно началният момент за присъждането на лихва тече от преустановяването на незаконосъобразните фактически действия/ бездействия. В случая са именно такива, доколкото бездействието за съобщаването на разбираем език на основанията за задържането на ищеца е без съмнение фактическо действие, като възможността да бъде извършено е приключила с освобождаването на ищеца на 03.09.2020г. от районното управление. Следователно, от този момент е започнала да тече давността и правото на законна лихва на ищеца за обезщетението за вреди.

Следователно, върху уважената част от иска в размер на 2000лв. или около 1 000 евро, съдът следва да присъди и законната лихва, считано от датата на завеждане на иска - 02.12.2020г., и отхвърли иска в останалата част - до 7 000 евро или 13 899лв. и законната лихва върху отхвърлената част, считано от 02.12.2020г.

На основание своевременно направено искане за разноси в полза на ищеца следва да бъдат присъдени такива, като съдът намира, че следва да присъди същите в пълен размер за 10 лв. държавна такса и 1000 (хиляда) лева за адвокатско възнаграждение. Не следва да уважи възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение, предвид, че исковата претенция започна почти от самата нула като доказателства по същността на правния спор, в това число ответникът не е направил разследване за оплакванията на ищеца и не представи доказателства, положени са значителни усилия от страна на адвоката за попълването на делото с доказателства.

На основание всичко изложено и чл.172, ал.2 АПК съдът
РЕШИ:

ОСЪЖДА СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ да заплати на В. Л. П. с ЕГН[ЕИК] от [населено място], сумата от 2000 (две хиляди) лева за неимуществени вреди от нарушение на чл.5, параграф 4 във връзка с параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи на 03.09.2020г. поради задържането на ищеца в 05 РУ без да са му съобщени на основанията за задържането му, което е препятства правото му да оспори и съдът да провери законността на задържането му, ведно със законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от 02.12.2020г. до окончателното й плащане, като ОТХВЪРЛЯ искът на същото основание до пълния предявен размер от 13 899 лв. или 7 000 евро, ведно със законната лихва, считано от 02.12.2020г.

СЪЖДА СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ да заплати на В. Л. П. с ЕГН[ЕИК] от [населено място], сумата от 1010 (хиляда и десет) лева за разноски.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховен административен съд.

Съдия: